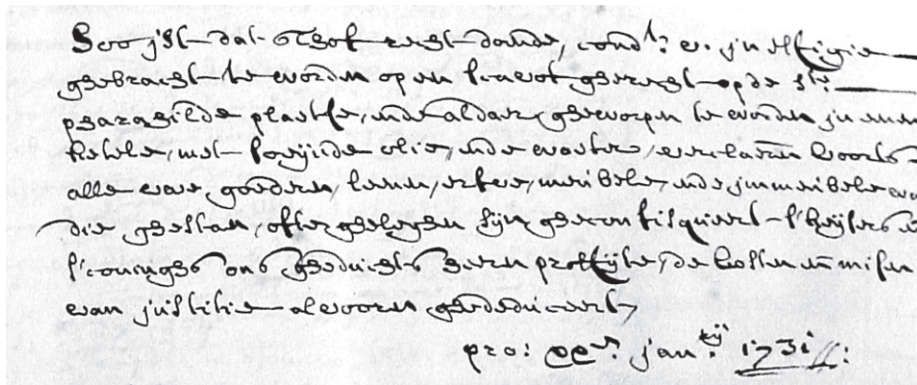

Abraham Pot uit Nukerke, veroordeeld als "muntenschroder"

MARC VUYLSTEKE

Abraham Pot, ontvanger te Nukerke, veroordeeld en geworpen in "soeijende olie".

Abraham Pot had sinds 1718 een bijverdienste gezocht in het "schroeyen, snijden, kappen en verminderen van verscheyde silvere specien van ghevalueerden ghelde gheslaghe, ende ghemunt met de wapene soo van syne keijserlijke ende conincklijke majesteit ofte desselfs voorsaeten, als van andre souveraine princen", waarvan hij in bezit kwam als ontvanger van Nukerke, m.a.w. hij vijlde, sneed of kapte de buitenkant van de zilveren penningen weg en vergaarde zo het gewilde zilver. Hij bezorgde de afgevijlde penningen aan Isaacq vander Kimpen, een schoenlapper te Etikhove die op de heerlijkheid van Fiennes woonde. Hij moest de verminderde stukken effen vijlen "ofte met den hamer vuyt te slaen". Zo kon Abraham deze bijgewerkte stukken beter opnieuw uitgeven. Met het afgesneden en afgevijlde zilver liet hij dan Daniël Soudan, een horlogemaker uit Melden, "verscheydene pare silver gespen" gieten. Isaacq vander Kimpen bezorgde deze gespen dan aan Pieter Van Cauwenberghe, die er de nodige haken aanbracht en ze liet "schoone maeken en pollysteren".

Soo ist dat Thof recht doende, condemneert en in effigie¹ ghebracht te worden op een
scavot gherecht op de Ste pharahilde plaetse, ende aldaer gheworpen te worden in
eenen ketele, met soeijnde olie, ende waeter, verclaeren voorts alle ware goederen,
leenen, erfen, meubelen ende immeubele waer die ghestaen, ofte gheleghen sijn ghe-
confisqueert s'keijzers ende s'coninghs ons gheduchts heeren proffijte, de kosten ende
misen² van justitie alvooren ghededuceert.
pro: 20ste januari 1731.

Soo ist dat Thof recht doende, condemneert en in effigie¹ ghebracht te worden op een
scavot gherecht op de Ste pharahilde plaetse, ende aldaer gheworpen te worden in
eenen ketele, met soeijnde olie, ende waeter, verclaeren voorts alle ware goederen,
leenen, erfen, meubelen ende immeubele waer die ghestaen, ofte gheleghen sijn ghe-
confisqueert s'keijzers ende s'coninghs ons gheduchts heeren proffijte, de kosten ende
misen² van justitie alvooren ghededuceert.
pro: 20ste januari 1731.

Abraham Pot werd veroordeeld op 20 januari 1731 en in de kokende olie geworpen. Tevens werden al zijn goederen verbeurd verklaard. Isaacq vander Kimpen werd als medeplichtige tot dezelfde straf veroordeeld. Abraham Pot is echter voortvluchtig, dit blijkt uit het woord "in effigie". Het is zijn beeltenis, een portret of een tekening die men in de kokende olië werpt, dit in afwachting tot men hem zal gevonden hebben

Hieronder de aanhef van beide processen.

Summe diebevulle dat ghy Abraham pot hi? —
 Abraham, voor desen gesevoont gode hi? —
 een schigoud, ende gesevoont ontfanck der psid van
 vriekechte, v. so over ezevoordel gode van
 gesevoont enijgs jaren sezevants, naemlijck
 t'bedel den jaer 1718 te sezoijen, syden, copen, ende
 exminieren vefstijde selevet seiden een
 gesevaluerde, gese, gese, ende gesevint t'bedel
 evadende so van lijn sezoijen, ende Couine sezoijen
 Majt, ofte d'elste voorlaste, al van andere sezoijen
 prima, van velt seiden ghy te meer vefstijde velt
 te Couine van vefstijde velt ontfanck der psid van
 vriekechte, ende v. d'andere niet con h'andere gode —

Summe diebevulle dat ghy Isaacq vander Kimpen sezoijen
 van lijn voor desen gesevoont gode hi? —
 schigoud, op de sezoijen van h'andere, v. so over ezevoordel
 velt gode van gesevoont enijgs jaren sezevants, naemlijck
 t'bedel den jaer 1718 te sezoijen, syden, copen, ende
 exminieren, vefstijde selevet seiden, een gesevaluerde
 gese, so gese, ende gesevint t'bedel evadende een lijn
 sezoijen, ende Couine sezoijen Majt, ofte d'elste
 voorlaste, al van andere sezoijen prima, velt
 panijgs van v. h'andere sezoijen te Couine velt
 voor Abraham pot een medeplichtige, van velt
 sezoijen ghy te meer seiden velt velt ghy, ofte
 gese, om die te velt te eenen enijgs, ende
 velt sezoijen velt velt velt velt velt velt velt velt

Wie was Abraham Pot?

In de doop-, huwelijks- en begrafenisregisters van Nukerke vinden we drie keer een Abraham Pot. Na enig puzzelwerk en na raadpleging van “De Alfabetische klappers met genealogische analyses op de staten van goederen van Melden en Nukerke, anno 1560-1795” opgemaakt door Paul Van Butsele konden we alles ontcijferen.

Abraham Pot werd geboren te Nukerke op 7 augustus 1689 als zoon van Abraham en Maria van der Bruggen. Peter en Meter waren Judocus van der Bruggen en Anna Pot. Hij had nog een zus Susanna, geboren te Nukerke op 29 januari 1692 en gehuwd met Joannes van der Spieghele. Ook weten we dat hij drie halfzusters en twee halfbroers had. Vader Abraham was na het overlijden van Maria van der Bruggen een tweede keer gehuwd met Marie Roels. Uit dit huwelijk werden geboren : Jenne (Joanna Teresia) op 16 mei 1697, Marie op 25 december 1698, Isaacq op 13 augustus 1701, Jacobus op 26 mei 1705 en Louysken (Joanna Ludovica) op 21 februari 1712.

Vader Abraham, zoon van Abraham overleed te Nukerke op 6 oktober 1716. Na zijn overlijden werd er een “staat van goed” opgemaakt op 30 juni 1717 waarbij de eigendommen van de overledene werden opgetekend. Hij bezat o.a. een behuisde hofstede in het gehucht Ter Poort te Nukerke, op iets meer dan drie dagwand die hij voor zijn huwelijk gekocht had van de erfgenamen van Adriaen Dhont-Marroyen. Daarbij had hij van zijn zuster Tanne Podt (Pot) een stuk grond geërfd voor 1/4 van iets meer dan twee dagwand, genaamd de Raepslochting. Op de Boskouter, te Etikhove-Ladeuze, had hij eveneens een eigendom die hij vóór zijn overlijden afstond aan zijn zoon Abraham. De zoon Abraham was ontvanger in Nukerke maar woonde te Etikhove. Bij zijn terechtstelling was hij 42 jaar oud.

Bron:

Rijksarchief Gent, fonds Raad van Vlaanderen, register van criminele sentenciën, blz 58V°-59V°, nr 8596.

1. Effigie : Image, portrait. Représentation grossière (tableaux, mannequins) d'un condamné à laquelle on faisait subir fictivement la peine. – Beeld, portret. Ruwe voorstelling (schilderij of pop) van een veroordeelde die men fictief de straf liet ondergaan.

2. Misen : obligation pénale. – Gerechtkosten.

Bron: Dictionnaire de Généalogie, Léon Roy, Cercle d'Histoire de Rixensart, 1998.

Genealogie van Livinus Pot (overgrootvader van Abraham, ontvanger te Nukerke).

Rechtstreekse afstammelingen van Abraham Pot, de muntenschroder, die vandaag nog in Maarkedal zouden kunnen vertoeven, heb ik niet gevonden.

I. Livinus Pot.

Gehuwd met Catharina Lateur.

Hun kinderen:

1. Abraham, geboren te Nukerke op 15 augustus 1604, volgt onder II.
2. Christiane, geboren te Nukerke op 7 mei 1607.
3. Isaac, geboren te Nukerke op 22 maart 1609.
4. Marie, geboren te Nukerke op 2 februari 1612.
5. Johanna, geboren te Nukerke op 28 januari 1615.
6. Jacoba, geboren te Nukerke op 18 december 1619.

II. Abraham Pot, geboren te Nukerke op 15 augustus 1604, zoon van I.

Gehuwd te Nukerke op 23 november 1649 met Susanne van der Donckt.

Hun kinderen:

1. Elisabeth, geboren te Nukerke op 26 augustus 1650.
2. Joannes, geboren te Nukerke op 21 december 1651.
3. Susanne, geboren te Nukerke op 20 april 1653.
4. Anna, geboren te Nukerke op 16 november 1654.
5. Joanne, geboren te Nukerke op 8 februari 1657.
6. Abraham, geboren op 21 juni 1658, volgt onder III.

III. Abraham Pot, geboren op 21 juni 1658, zoon van II.

Een eerste maal gehuwd te Nukerke met Marie van der Bruggen.

Hun kinderen:

1. Abraham, geboren te Nukerke op 7 augustus 1689.
2. Susanna, geboren te Nukerke op 29 januari 1692.

Een tweede maal gehuwd te Nukerke op 14 november 1696 met Marie Roels.

Hun kinderen:

3. Joanna, geboren te Nukerke op 16 mei 1697.
4. Maria, geboren te Nukerke op 25 december 1698.
5. Isaac, geboren te Nukerke op 13 augustus 1701, volgt onder IV.
6. Jacobus, geboren te Nukerke op 16 mei 1705.

Gehuwd te Nukerke op 21 januari 1739 met Marie Blaus.

7. Joanna, geboren te Nukerke op 21 februari 1712.

IV. Isaac Pot, geboren te Nukerke op 13 augustus 1701, zoon van III.

Gehuwd te Nukerke op 29 mei 1736 met Anne Marie Callebaut.

Hun kinderen:

1. Petrus, geboren te Nukerke op 14 september 1736.
2. Joanne, geboren te Nukerke op 2 december 1738.
3. Jacobus, geboren te Nukerke op 11 januari 1740, volgt onder V.
4. Marie, geboren te Nukerke op 18 december 1742.
5. Florentia, geboren te Nukerke op 27 september 1745 en er overleden op 27 oktober 1816. Zij was gehuwd met Augustijn Aelvoet
6. Joannes, geboren te Nukerke op 20 januari 1749 en er ongehuwd overleden op 13 mei 1810.
7. Marie, geboren te Nukerke op 25 juni 1752.
8. Elisabeth, geboren te Nukerke op 19 november 1757 en er overleden op 15 mei 1823.

V. Jacobus (Jacques) Pot, geboren te Nukerke op 11 januari 1740 en overleden op 18 juni 1800, zoon van IV.

Gehuwd te Nukerke op 16 januari 1773 met Anna Marie Aelvoet, overleden op 18 april 1810.

Hun kinderen:

1. Joannes, geboren te Nukerke op 18 november 1773.
2. Maria, geboren te Nukerke op 16 december 1774.
3. Maria, geboren te Nukerke op 9 november 1776 en er ongehuwd overleden op 29 november 1806.
4. Joannes, geboren te Nukerke op 22 december 1778.
5. Jacques, geboren te Nukerke op 29 oktober 1780.
Gehuwd te Maarke op 2 december 1813 met Catherine Roman, geboren te Maarke op 24 november 1792, dochter van Jean-Baptiste Roman en Marie Livine van Butsele.
6. Scholastica, geboren te Nukerke op 8 maart 1783.
7. Judocus, geboren te Nukerke op 11 oktober 1784.
8. Constantinus, geboren te Nukerke op 29 juni 1787. zie IV.

VI. Constantinus Pot, geboren te Nukerke op 29 juni 1787 huwde te Nukerke op 17 mei 1810 met een spinster, Isabella Rosa De Donder, 27 jaar. Zij was een dochter van Pierre François (overleden te Nukerke op 6 oktober 1806) en van Marie Jeanne Vanbraband.

Hun kinderen:

1. Antoinette, geboren te Nukerke op 24 februari 1811
2. Henricus Anthonius, geboren te Nukerke op 18 september 1815
3. Petrus Ludovicus, geboren te Nukerke op 19 mei 1819.